

raadsvoorstel

portefeuillehouder F. Buijserd
opgesteld door Bedrijfsvoering / Carl Brouwer
Registratienummer
collegebesluit
vergaderdatum raad 16 oktober 2014
jaar/nummer 2014-096

onderwerp Implementatie Wet Markt en Overheid

Het college van burgemeester & wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:
Te besluiten om de volgende economische activiteiten aan te wijzen als activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang voor onbepaalde tijd, zoals bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet;

- a) Exploitatie van sportaccommodaties (o.a. sporthallen, -velden, zwembaden)
- b) Verhuur van maatschappelijk vastgoed (o.a. bibliotheek, club- en verenigingsgebouwen)
- c) Aanbieden van toegang tot internet in openbare ruimten
- d) Detacheren van personeel bij andere overheidsorganisaties
- e) Opleiden, trainen, adviseren, keuren
- f) Levering van strooizout
- g) Levering van compost
- h) Verhuur van parkeerplaatsen voor vrachtwagens

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

mr. G.G.G. Slooters
secretaris

F. Buijserd
burgemeester

Toelichting

Probleemstelling

Overheden concurreren regelmatig met bedrijven. Denk aan het verkopen of verhuren van vastgoed of grond. Om concurrentievervalsing te voorkomen, moeten overheden zich aan gedragsregels houden. Deze staan in de Wet Markt en Overheid, die is opgenomen in de Mededingingswet. Deze wet is geldig sinds 1 juli 2012 met een overgangstermijn van twee jaar. Voor een overheid die goederen of diensten op de markt aanbiedt, gelden een viertal gedragsregels:

- **Kostendoorberekening:** Overheden moeten in ieder geval alle integrale kosten¹ van een economische activiteit doorberekenen in de verkoopprijs.
- **Bevoordelingsverbod:** Overheden mogen hun eigen overheidsbedrijven niet bevoordelen boven concurrerende bedrijven (bijvoorbeeld door een gunstige financiering aan te bieden).
- **Gegevensgebruik:** Overheden mogen de gegevens waar ze over beschikken niet hergebruiken voor andere, economische activiteiten. Dat mag alleen als andere organisaties of bedrijven ook (onder dezelfde voorwaarden) over de gegevens kunnen beschikken.
- **Functiescheiding:** Heeft een overheid bij bepaalde economische activiteiten een bestuurlijke rol, en voert zij die economische activiteiten ook zelf uit? Dan mogen niet dezelfde personen betrokken zijn bij de bestuurlijke en de economische activiteiten van die organisatie.

De gemeente Nieuwkoop kon nog niet aantonen dat er aan de wet Markt en Overheid werd voldaan.

De wet maakt het wel mogelijk om af te wijken van de gedragsregels, maar dan moet dit wel gebeuren op basis van een raadsbesluit, waarin is bepaald dat de daarin genoemde activiteiten worden verricht in het algemeen belang. Uit inventarisatie is gebleken, dat onze gemeente een aantal economische activiteiten uitvoert, waarbij niet de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht, terwijl het uit een oogpunt van algemeen belang wel wenselijk is dat deze activiteiten op die manier worden aangeboden.

Het enige overheidsbedrijf dat financieel voordeel heeft van de gemeente is de SWA, maar die valt onder de uitsluitende bepaling, waardoor de gedragsregel 'Bevoordelingsverbod' niet van toepassing is.

De gegevens die de gemeente heeft verkregen bij de uitoefening van de publieke bevoegdheid worden niet gebruikt voor economische activiteiten.

Er zijn geen personen die betrokken zijn bij de uitoefening van een publiekrechtelijke bevoegdheid en daarvoor ook economische activiteiten verrichten. Daarmee wordt voldaan aan de gedragsregel 'Functiescheiding'.

¹ Integrale kosten zijn alle kosten die gemoeid zijn met het leveren van goederen of het verrichten van diensten. De tarieven voor die goederen en diensten mogen niet onder het niveau van de integrale kosten liggen. In het [Besluit Markt en Overheid](#) staat beschreven wat integrale kosten zijn en hoe overheden deze kosten dienen door te berekenen in hun tarieven als zij economische activiteiten uitvoeren.

Inleiding

Op 1 juli 2012 is de wet Markt en Overheid in werking getreden, tegelijk met het in werking treden van de nieuwe mededingingswet. De overheid mag producten en diensten aanbieden op de markt, maar moet zich daarbij wel aan 4 gedragsregels houden. Die regels zijn er om ondernemers te beschermen tegen oneerlijke concurrentie door de overheid en gelden vanaf 1 juli 2012. Voor economische activiteiten die al plaatsvonden vóór 1 juli 2012 is er een overgangsregeling tot 1 juli 2014. Ná 1 juli 2014 zijn de (nieuwe) regels ook van toepassing op activiteiten die gestart zijn vóór 1 juli 2012. De Autoriteit Consument & Markt (ACM) houdt toezicht op naleving van deze regels. De wet Markt en Overheid betreft economische activiteiten uitgevoerd door overheden. Er is sprake van een economische activiteit indien de overheidsorganisatie zelf via haar overheidsbedrijf in concurrentie met andere ondernemingen goederen of diensten aanbiedt op een markt. Indien sprake is van de uitoefening van typisch overheidsgezag, zoals handhaving van de openbare orde of het verlenen van vergunningen, dan is die activiteit geen economische activiteit. De wet heeft een werkingsduur van 5 jaar, tenzij de duur voor het einde is verlengd. Ook gemeente Nieuwkoop moet aan deze wet voldoen. Een onderneming die van mening is dat een overheid zich niet houdt aan de wet Markt en Overheid, kan diezelfde overheid daarop aanspreken of een klacht indienen bij die overheid. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de ACM.

Kader / Eerdere besluiten

Er zijn geen eerdere besluiten in relatie tot de wet Markt en Overheid genomen.

Beoogd effect

Het resultaat is de zekerheid dat de economische activiteiten van de gemeente geheel (100%) voldoen aan de wet Markt en Overheid. Het resultaat is dat de bedrijfsprocessen geheel voldoen aan de wet Markt en Overheid en dat kan worden gebruikt als bewijs voor een eventuele controle door de ACM en de jaarlijkse controle van de accountant.

Voorgestelde besluiten / Argumenten:

Te besluiten om de volgende economische activiteiten aan te wijzen als activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang voor onbepaalde tijd, zoals bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet.

- a) Exploitatie van sportaccommodaties (o.a. sporthallen, -velden, zwembaden)
- b) Verhuur van maatschappelijk vastgoed (o.a. bibliotheek, club- en verenigingsgebouwen)
- c) Detacheren van personeel bij andere overheidsorganisaties
- d) Opleiden, trainen, adviseren, keuren
- e) Levering van strooizout
- f) Levering van compost
- g) Verhuur van parkeerplaatsen voor vrachtwagens

- **Argumenten**

Per voorgesteld besluit worden hieronder de argumenten gegeven.

- a) De sportvoorzieningen bieden de mogelijkheid tot ontmoeting en biedt ruimte aan maatschappelijke behoefte zoals sport. Sport draagt bij aan een gezonde levensstijl. Een gezonde levensstijl bevorderen is een maatschappelijke ambitie van de gemeente Nieuwkoop.
- b) De maatschappelijke voorzieningen dragen bij aan de ontwikkeling van kinderen, jongeren en volwassenen, bieden ruimte voor ontmoeting en dragen bij aan de maatschappelijke ambities van de gemeente Nieuwkoop.
- c) Detachering vindt alleen plaats aan andere overheidsorganisaties, als er sprake is van boventaligheid bij reorganisaties, of als een tijdelijke arbeidsplaats nodig is om een medewerker te re-integreren in het arbeidsproces. Hiervoor geldt dat de werkgeverslasten worden doorberekend.
- d) Dit zijn P&O diensten die de gemeenten in de regio onderling aan elkaar aanbieden. De locaties van de gemeenten worden gebruikt. Hiervoor worden ook gezamenlijk opleidingen ingekocht bij derden die cursussen begeleiden. Alleen medewerkers van de betrokken gemeenten kunnen hieraan deelnemen.
- e) Strooizout wordt verstrekt bij gladheid in de winter vanuit het belang voor de veiligheid en de mobiliteit van de inwoners. De gemeente wil bevorderen dat burgers zelf zorgdragen voor de directe openbare ruimte rondom het huis, zoals het toegankelijk houden van de stoep. Om dat te faciliteren is het verstrekken van strooizout van groter belang dan de omzet die een DHZ bedrijf daardoor mogelijk misloopt.
- f) De compost actie is een bedankje voor de burgers van Nieuwkoop voor het inzamelen van GFT afval en kan het milieubewustzijn bevorderen. Het afval wordt tot compost verwerkt en gratis/goedkoop aangeboden aan de burgers. Losse compost is gratis. De zakken kosten € 1,00 per stuk/3 voor € 2,50. De compost actie vindt 1 keer per jaar plaats. Het milieubewustzijn bevorderen is van groter belang dan de omzet die bijvoorbeeld een tuincentrum daardoor mogelijk misloopt.
- g) In onze gemeente hebben wij twee vrachtwagenparkeerterreinen. Eén in Ter Aar en één in Nieuwkoop. De gemeente wil voorkomen dat vrachtwagens in woonwijken geparkeerd worden. (Tegengaan stank-, geluids- en verkeersoverlast.) Ook wil de gemeente voor de ondernemers een plaats bieden waar vrachtwagens veilig geparkeerd kunnen worden. Deze voorziening draagt bij aan de verkeersveiligheid. Er zijn geen andere aanbieders. Aan de gebruikers van deze voorziening wordt de integrale kostprijs doorberekend.

Kanttelingen:

Als de raad het voorstel tot het nemen van het besluit niet overneemt wordt er niet voldaan aan de wet.

Risico's / Beheersmaatregelen

Belanghebbenden kunnen het niet eens zijn met het genomen besluit en hebben dan de mogelijkheid om daar bezwaar tegen te maken.

Als niet iedereen binnen de organisatie bekend is met de wet kan het gebeuren dat niet meer aan de gedragsregels van de wet wordt voldaan. Bijvoorbeeld wanneer nieuwe economische activiteiten gestart worden waarbij geen integrale kostendoorrekening plaatsvindt. De hele organisatie wordt geïnformeerd over de wet en de toetsing wordt opgenomen bij de accountantscontrole. Vanaf 1 juli 2014 worden nieuwe economische activiteiten aan de regeling getoetst en daarmee in overeenstemming gebracht.

Financiële / Personele / Juridische consequenties

Het voorstel tot vaststelling van economische activiteiten in het algemeen belang leidt niet tot financiële of personele gevolgen. Het gaat om vaststelling van activiteiten die wij als gemeente reeds verrichten.

Het juridische gevolg kan zijn dat er een bezwaar wordt ingediend tegen het genomen besluit. Tegen de reactie op het bezwaar kan in beroep worden gegaan.

Communicatie / Participatie

Het besluit wordt openbaar bekend gemaakt.

Achterliggende stukken die ter inzage liggen

Advies meningsvormende raad II 2 oktober 2014

De raad heeft voldoende informatie om een besluit te nemen. Het wordt een hamerstuk in de volgende besluitvormende raadsvergadering.